

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrapport for finansforetak

1. kvartal 2019

Dato:
16.05.2019

Innhold

INNHold	3
1 HOVEDINNTRYKK	4
2 BANKER, KREDITTFORETAK OG FINANSIERINGSFORETAK	5
2.1 BANKER	5
2.2 OMF-FORETAK	9
2.3 FINANSIERINGSFORETAK	9
2.4 FORBRUKSLÅN I BANKER OG FINANSIERINGSFORETAK	11
3 FORSIKRINGSFORETAK	13
3.1 LIVSFORSIKRINGSFORETAK	13
3.2 SKADEFORSIKRINGSFORETAK	16
4 VEDLEGG	19
MAKROØKONOMISKE STØRRELSER	19
RESULTAT OG BALANSE FOR HVER BRANSJE	20

Redaksjonen ble avsluttet 16.05.2019. Alle tall er foreløpige, og det tas forbehold om endringer.
Kilde for alle tall er Finanstilsynet, så fremt annet ikke er angitt.

1 Hovedinntrykk

Norske banker oppnådde et samlet resultat som tilsvarte 1,4 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) i første kvartal, mot 1,2 prosent i samme periode i fjor. Egenkapitalavkastningen økte fra 10,0 til 12,0 prosent.

Den viktigste forklaringen til høyere resultat var betydelige gevinster for bankene i Sparebank 1 Gruppen, etter fusjonen av Sparebank 1 Gruppens og DNBs skadeforsikringsvirksomhet i det nye foretaket Fremtind Forsikring. Uten disse gevinstene ville bankene samlet vist et resultat, og en egenkapitalavkastning, på nivå med samme periode i fjor. Som følge av noe høyere kostnadsvekst enn inntektsvekst, justert for Fremtind-effekten, økte det samlede kostnad-/inntektsforholdet med i overkant av ett prosentpoeng, til 46,6 prosent. Lavere tilbakeføringer av tidligere tap på utlån, særlig i de større bankene, førte til at netto bokførte tap i kvartalet økte noe sammenlignet med ett år tidligere. Tapsnivået for bankene samlet var fremdeles lavt, tilsvarende 0,15 prosent av utlånsmassen.

Norske banker økte sine samlede utlån til kunder med 7,0 prosent siste år. Veksten i utlån til personkunder har sunket svakt de seks siste kvartalene, til 5,5 prosent ved utgangen av kvartalet. For utlån til innenlandske bedriftskunder var veksten 7,4 prosent. Bankenes innskudd fra kunder økte med 4,4 prosent siste år. Innskuddsdekningen, inkludert utlån ført i deleide OMF-foretak, sank dermed med i overkant av ett prosentpoeng, til 57 prosent. Bankene hadde god tilgang på finansiering i første kvartal. Risikopåslagene på obligasjonsfinansiering gikk noe ned, mens pengemarkedsrenten økte.

Veksten i **forbrukslån** har avtatt noe det siste året, men var fremdeles betydelig høyere enn veksten i andre typer utlån. Ved utgangen av første kvartal var tolv månedersveksten til norske kunder i overkant av 7 prosent. Omfanget av misligholdte forbrukslån har økt markert de siste årene, til tross for betydelige salg av problemporteføljer til andre foretak. Ved utgangen av første kvartal utgjorde misligholdet i forbrukslånsporteføljen 8 prosent av utlånsmassen, mot 0,8 prosent for norske banker totalt.

Livsforsikringsforetakene fikk et resultat før skatt på 0,5 prosent av GFK i første kvartal, mot 0,6 prosent i tilsvarende periode i fjor. Kollektivporteføljen, som omfatter produkter med årlig garantert avkastning, oppnådde en bokført avkastning på 3,5 prosent i første kvartal 2019 (annualisert), noe lavere enn samme periode i fjor. Økning i de urealiserte gevinstene, som i hovedsak går til kursreguleringsfondet, bidro til en vesentlig økning i den verdijusterte avkastningen fra 0,14 prosent (annualisert) til 10,4 prosent.

Skadeforsikringsforetakene oppnådde et resultat før skatt på 43,3 prosent av premieinntektene for egen regning i første kvartal, mot 7,7 prosent i samme periode i 2018. Bedringen i resultatet skyldes en betydelig økning i finansinntektene, hovedsakelig som følge av salget av Gjensidige Bank. Det forsikringstekniske resultatet var noe svakere enn i samme periode i fjor.

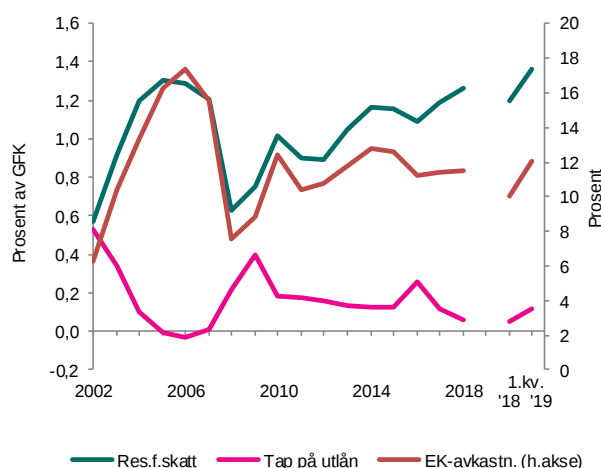
2 Banker, kredittforetak og finansieringsforetak

2.1 Banker

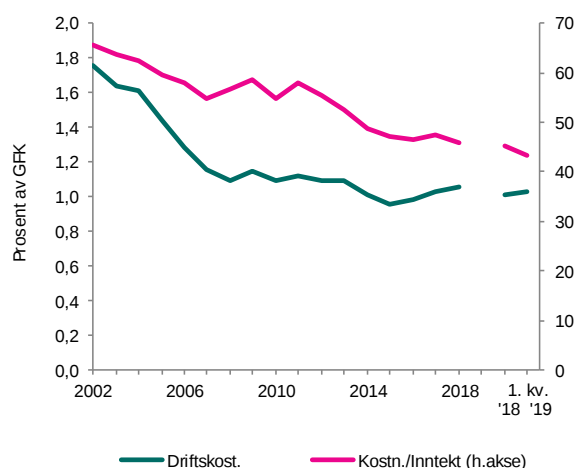
Resultat

- Norske bankers¹ samlede resultat før skatt økte betydelig sammenlignet med ett år tidligere, til 1,4 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, se figur 2.1. Økningen skyldes i stor grad gevinster i forbindelse med fusjonen av skadeforsikringsvirksomheten i DNB og Sparebank 1 Gruppen (i foretaket Fremtind Forsikring). Eierbankene i Sparebank 1 Gruppen resultatførte en samlet fusjonsgevinst på om lag 2 mrd. kroner i første kvartal.
- Egenkapitalavkastningen økte med 2 prosentpoeng, til 12 prosent, men var om lag uendret justert for den nevnte fusjonen.
- Samlede utlånstap økte fra 0,07 til 0,15 prosent av utlånsmassen, i stor grad som følge av mindre tilbakeføringer av tidligere tap i de største bankene sammenlignet med samme periode i fjor.
- Driftskostnadene økte i forhold til forvaltningskapitalen, se figur 2.2. Som følge av Fremtind-gevinstene sank likevel kostnad/inntektsforholdet. Holdes disse utenfor var det en økning på drøyt ett prosentpoeng i kostnadsnivået, til 46,6 prosent.

Figur 2.1: Lønnsomhetsutvikling

Figur 2.2: Kostnadsutvikling

¹ Omtalen omfatter samtlige 127 norske banker. For banker som er finanskonsern benyttes regnskapstall for bankkonsern, for øvrige banker benyttes morbanktall.

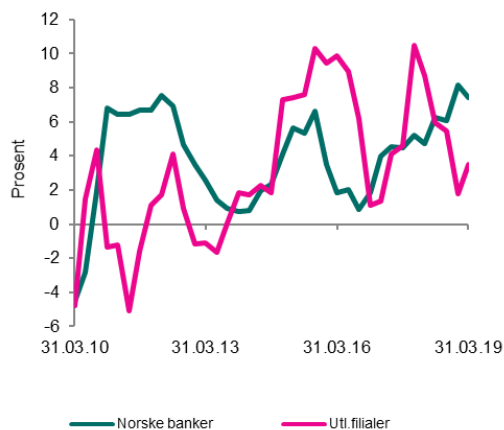
Tabell 2.1: Resultat for samtlige norske banker

	1.kv. 19		1.kv. 18	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	21 500	1,77	20 130	1,74
Andre inntekter	8 937	0,74	6 041	0,52
herav verdiendr. finansielle instrumenter	1 495	0,12	442	0,04
Driftskostnader	12 497	1,03	11 668	1,01
herav lønn og personalkostnader	6 463	0,53	6 075	0,52
Resultat før tap på utlån	17 940	1,48	14 503	1,25
 Bokførte tap på utlån	1 375	0,11	616	0,05
Gev/tap ikke-fin.ei./langsiktige verdip.	0	0,00	18	0,00
Resultat før skatt	16 565	1,37	13 905	1,20
 Skattekostnad	3 042	0,25	3 014	0,26
Resultat etter skatt	13 523	1,11	10 891	0,94
 Egenkapitalavkastning (%)	12,0		10,0	

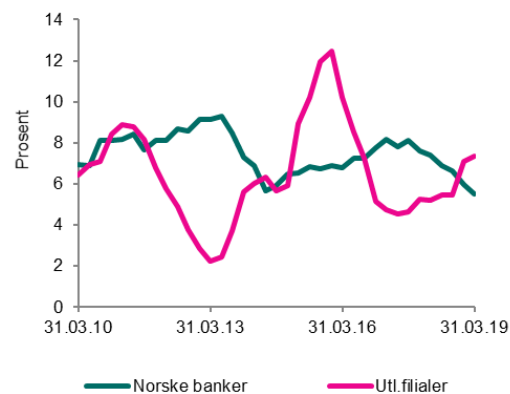
Utlånsvekst

- Samlet utlånsvekst har økt de fire siste kvartalene, til 7,0 prosent ved utgangen av første kvartal, drevet av høyere vekst i de større bankene.
- Veksten til personkunder har sunket seks kvartaler på rad og er lavere enn veksten til bedriftskunder.
- Norske banker har høyere utlånsvekst til bedriftskunder enn filialene av utenlandske banker (hhv. 7,4 prosent og 3,5 prosent), se figur 2.3. For personkunder er derimot veksten noe høyere i filialene enn i norske banker (hhv. 7,3 prosent og 5,5 prosent), se figur 2.4.
- For bankene samlet er misligholdet stabilt, på 0,8 prosent av utlån. Misligholdte utlån i mellomstore og mindre banker øker svakt, særlig påvirket av banker med stor aktivitet innen forbrukslån.

Figur 2.3: Vekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

Figur 2.4: Vekst i utlån til innenlandske personkunder

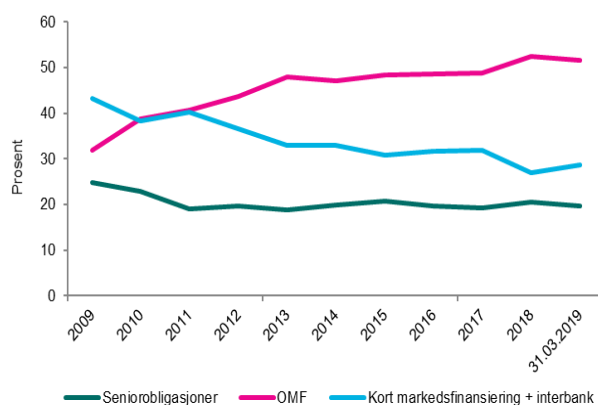
Tabell 2.2: Balanseutvikling for samtlige norske banker

	31.03.2019		31.03.2018		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	4 818,8		4 502,7		7,0
Brutto utlån til kunder	3 569,8		3 327,5		7,3
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	3 859,6		3 605,9		7,0
Tapsnedskrivninger på utlån	-24,9	-0,7	-26,2	-0,8	-4,9
herav Steg 1	-3,1	-0,1	-3,0	-0,1	4,1
herav Steg 2/Gruppenedskrivninger	-4,8	-0,1	-5,8	-0,2	-17,3
herav Steg 3/Individuelle nedskrivninger	-17,0	-0,5	-17,4	-0,5	-2,2
Brutto misligholdte utlån, 90 dager	28,3	0,8	26,7	0,8	6,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	304,7		312,0		-2,3
Innskudd fra kunder	2 180,9		2 089,3		4,4
Verdipapirgjeld	1 606,0		1 450,6		10,7

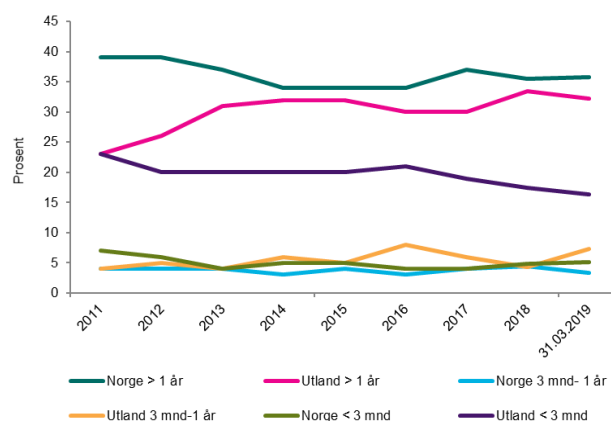
Finansiering

- Innskudd fra kunder økte med 4,4 prosent siste år. Det er fortsatt høy innskuddsvekst for gruppen av små banker, særlig drevet av forbrukslånsbanker.
- Innskuddsdekningen av utlån er noe redusert siste år, til 94 prosent i morbank. Inkluderes utlån i hel- og deleide OMF-foretak var innskuddsdekningen 57 prosent.
- Andelen markedsfinansiering i bankene holder seg relativt stabil, på om lag 48 prosent. OMF utgjør over halvparten av markedsfinansieringen, se figur 2.5.
- Over halvparten av markedsfinansieringen er fra utenlandske kilder, men omfanget av kort finansiering fra utenlandske kilder er redusert de seneste årene.
- Norske banker hadde god tilgang på både kort og lang finansiering i første kvartal 2019. Risikopåslagene sank noe, se figur 2.8, mens NIBOR steg noe i samme periode, slik at samlede finansieringskostnader i liten grad endret seg.

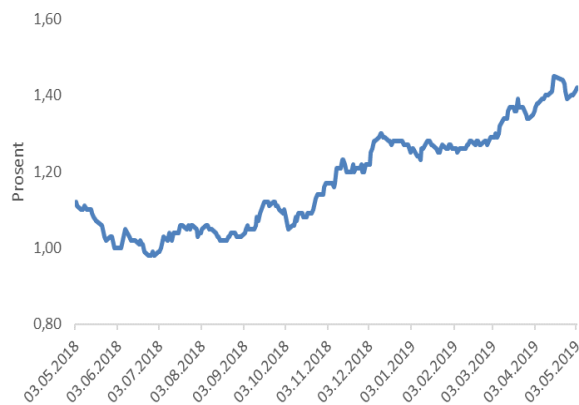
Figur 2.5: Utvikling i markedsfinansiering, banker og OMF-foretak, etter type finansiering

Figur 2.6: Utvikling i markedsfinansiering, banker og OMF-foretak, etter løpetid og innland/utland

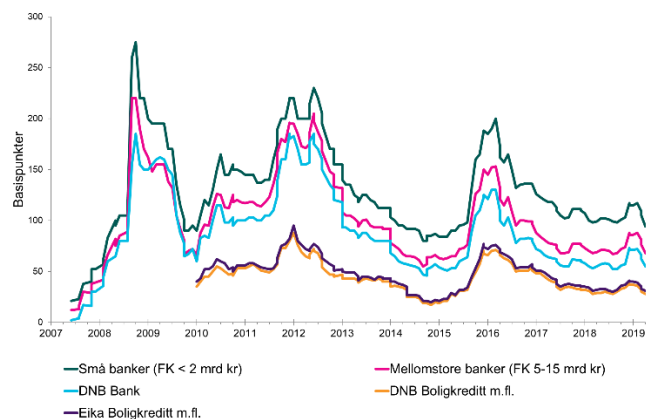

Figur 2.7: Utvikling i 3mnd-NIBOR

Kilde: Oslo Børs

Figur 2.8: Indikative påslag for seniorobligasjoner og OMF, 5 år mot 3mnd-NIBOR. T.o.m. uke 17 2019.

Kilde: DNB Markets

Utenlandske bankers filialer

- Lave utlånstap også for utenlandske filialer, tilsvarende 0,08 prosent av utlånsvolumet.
- Filialenes markedsandel på utlån til bedriftskunder er stabil, på om lag 35 prosent. For utlån til personkunder er markedsandelen i underkant av 16 prosent.

Tabell 2.3: Utenlandske bankers filialer i Norge (filialer med innskuddsvirksomhet)

	1.kv. 19		1.kv. 18	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	4 947	1,36	4 244	1,26
Andre inntekter	2 366	0,65	2 449	0,73
herav verdiendr. finansielle instrumenter	495	0,14	709	0,21
Driftskostnader	3 052	0,84	2 794	0,83
herav lønn og personalkostnader	1 514	0,42	1 533	0,46
Resultat før tap	4 261	1,18	3 899	1,16
Tap på utlån	240	0,07	459	0,14
Verdifall på ikke finansielle eiendeler	0	0,00	0	0,00
Resultat før skatt	4 021	1,11	3 440	1,02
	31.03.2019		31.03.2018	
	Mrd.kr		Mrd.kr	Vekst
Forvaltningskapital	1 473		1 357	8,5
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 216		1 148	5,9
Innskudd fra kunder	535		528	1,2

2.2 OMF-foretak

- OMF-foretakene² samlet hadde en utlånsvekst på 5,6 prosent siste tolv måneder, se tabell 2.4.
- Gjennomsnittlig overpantsettelse har falt det siste året. Gjennomsnittlig belåningsgrad på utlån som inngår i sikkerhetsmassen har forandret seg lite over tid, og ligger mellom 45 og 55 prosent i de fleste foretakene.

Tabell 2.4: Balanseposter OMF-foretak (24 foretak)

	31.03.2019	31.03.2018	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	1 607 339	1 553 916	3,4
Brutto utlån til kunder	1 441 363	1 364 547	5,6
herav utlån sikret med pant i bolig/næringseiendom	1 403 474	1 331 792	5,4
Fyllingssikkerhet	50 579	61 814	-18,2
Sum sikkerhetsmasse	1 534 296	1 479 486	3,7
Gjennomsnittlig overpantsettelse	19,9 %	28,2 %	
Gjeld stiftet v. utstedelse av oblig. m. fortrinnsrett	1 279 496	1 153 869	10,9

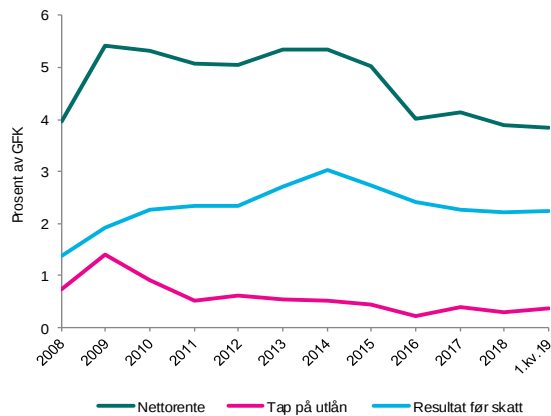
2.3 Finansieringsforetak

- Finansieringsforetakenes³ resultat før skatt var 2,25 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, marginalt lavere enn i første kvartal i fjor. Resultatutviklingen har vært forholdsvis stabil over tid, se figur 2.9. Egenkapitalavkastningen så langt i år var på 9,0 prosent, som er noe lavere enn de foregående årene, se figur 2.10.
- Det var en nedgang i netto renteinntekter på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, mens bokførte tap økte med 0,2 prosentpoeng og utgjorde nær 0,4 prosent av GFK i første kvartal.
- Utlånene økte med 11,5 prosent siste tolv måneder. Den sterke veksten har sammenheng med at flere av foretakene har kjøpt porteføljer med misligholdte forbrukslån.

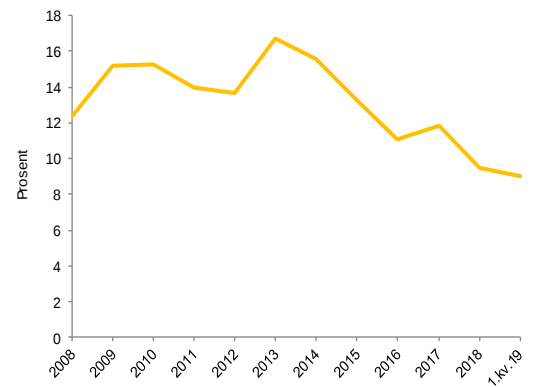
² Omtalen omfatter 24 kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. 19 av foretakene er heleid, mens 5 er deleid av flere banker.

³ Omtalen omfatter 29 norske finansieringsforetak. Hovedområdene er leasing og bilfinansiering. Finansieringsforetak som tilbyr forbrukslån og foretak som kjøper porteføljer av misligholdte lån inngår også.

Figur 2.9: Nettorente, tap på utlån og resultat før skatt, finansieringsforetak

Figur 2.10: Egenkapitalavkastning, finansieringsforetak

Tabell 2.5: Resultatposter finansieringsforetak

	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	1 341	3,85	1 300	4,14
Andre inntekter	179	0,51	74	0,23
herav verdiendr. finansielle instrumenter	18	0,05	-1	0,00
Andre kostnader	552	1,59	535	1,70
herav lønn og personalkostnader	313	0,90	299	0,95
Driftsresultat før tap	915	2,63	799	2,54
Bokførte tap på utlån	132	0,38	68	0,22
Resultat før skatt	783	2,25	731	2,33
Skattekostnad	175	0,50	179	0,57
Resultat etter skatt	608	1,75	552	1,76
Egenkapitalavkastning	9,0 %		10,5 %	

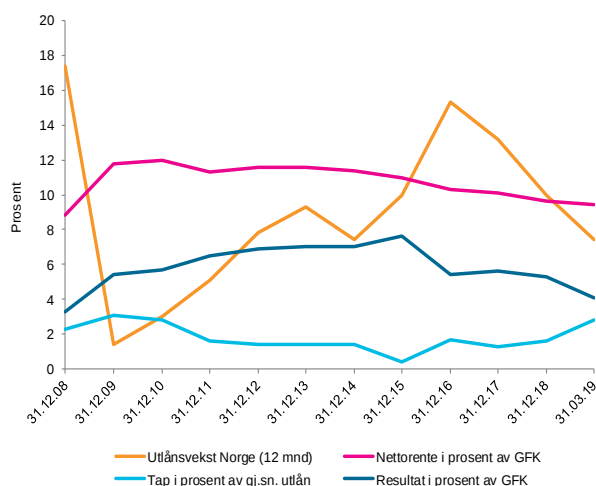
Tabell 2.6: Balanseposter finansieringsforetak

	31.03.2019		31.03.2018		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	145 836		128 963		13,1
Brutto utlån til kunder	138 978		124 606		11,5
herav utlån vurdert til amortisert kost	138 940		123 497		12,5
herav leasing	78 857		72 015		9,5
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-3 120	-2,2	-2 720	-2,2	14,7
...herav Steg 1 (IFRS)	-272	-0,2	-241	-0,2	
...herav Steg 2 (IFRS)/Gruppenedskrivninger (NGAAP)	-2 000	-1,4	1 619	-1,3	
...herav steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskrivninger (NGAAP)	-848	-0,6	-868	-0,7	
Brutto misligholdte lån, 90 dager	4 657	3,4	2 790	2,2	66,9
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	90 394		85 414		5,8

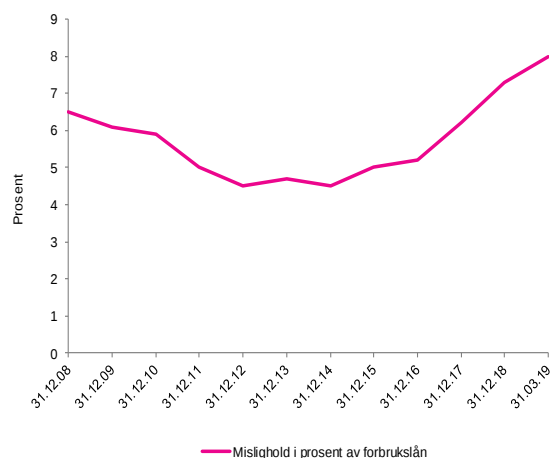
2.4 Forbrukslån i banker og finansieringsforetak

- Lønnsomheten for foretakene⁴ samlet er fortsatt god, men økte tap har gitt en nedgang i resultatet sammenlignet med foregående år, se figur 2.11 og tabell 2.7.
- Forbrukslån misligholdes i større grad enn andre typer lån, og det har vært en markert økning i nivået de siste årene til tross for økende salg av misligholdte porteføljer, se figur 2.12
- Den kraftige veksten i forbrukslån har avtatt noe de siste årene, men er fortsatt høy, se figur 2.11. Den totale veksten, som inkluderer norske foretaks virksomhet i andre nordiske land, var 10,3 prosent siste tolv måneder. Årsveksten i det norske markedet var 7,4 prosent.
- Foretakende i utvalget har solgt porteføljer for 8,3 mrd. kroner siste tolv måneder, mot 5,5 mrd. kroner i samme tidsrom året før. I første kvartal isolert ble det solgt porteføljer for 1,0 mrd. kroner.
- Kredittkortlån utgjorde om lag 43 prosent av forbrukslånene i Norge, mot 46 prosent ett år tidligere. Nedgangen i andelen kredittkortlån skyldes at nyetablerte foretak i mindre grad har satset på kredittkort enn andre typer forbrukslån, samtidig som enkeltforetak har redusert forbrukslånene.

Figur 2.11: Utlånsvekst, nettorente, tap på utlån og resultat før skatt

Tabell 2.12: Mislighold 90 dager i prosent av forbrukslån

⁴ Utvalget består av 35 foretak som tilbyr forbrukslån uten sikkerhet til personkunder, og dekker i overkant av 90 prosent av det norske markedet. Både norske foretak og utenlandske filialer i Norge inngår. Lån uten sikkerhet i finansieringsforetak som kjøper porteføljer inngår ikke.

Tabell 2.7: Utviklingen i forbrukslån i 35 foretak samlet

	1. kv. 2019	1. kv. 2018
Forbrukslån per 31.03. Totalt (mill. kr)	166 168	150 642
Årsvekst %	10,3	14,5
Forbrukslån per 31.03. Norge (mill. kr)	116 629	108 593
Årsvekst %	7,4	11,4
Tap i % av gj.sn. forbrukslån (annualisert)	2,8	1,9
Nettorente i % av GFK (annualisert)	9,4	10,1
Resultat ord.drift i % av GFK (annualisert)	4,1	5,3
Brutto misligh. lån, 90 dg. % av forbrukslån	8,0	6,8

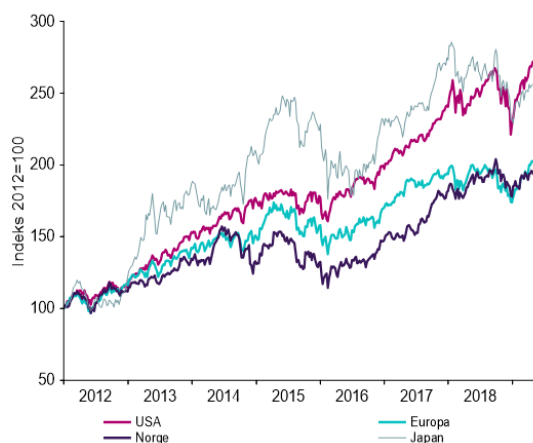
3 Forsikringsforetak

3.1 Livsforsikringsforetak

Resultat

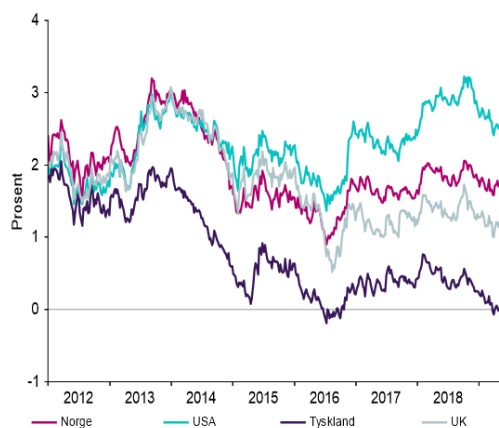
- Den verdijusterte avkastningen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var 10,4 prosent (annualisert) ved utgangen av første kvartal 2019, mot 0,14 prosent i første kvartal 2018.
- Positiv kursutvikling i globale aksjemarkeder hittil i 2019 og nedgang i lange statsrenter i mange land i mars bidro til betydelig økning i netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, se figur 3.1, 3.2 og 3.3.
- Kursreguleringsfondet økte med 19 mrd. kroner i første kvartal 2019, mot en reduksjon på 11 mrd. kroner i samme periode i 2018.
- Bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen var 3,5 prosent i første kvartal 2019 (annualisert), hvilket er 1,2 prosentpoeng lavere enn i første kvartal 2018.
- Livsforsikringsforetakene oppnådde et resultat før skatt på 1,8 mrd. kroner (0,5 prosent av GFK), noe lavere enn tilsvarende periode i fjor (2,2 mrd. kroner og 0,6 prosent av GFK), se tabell 3.1.

Figur 3.1: Aksjeindekser utvalgte land

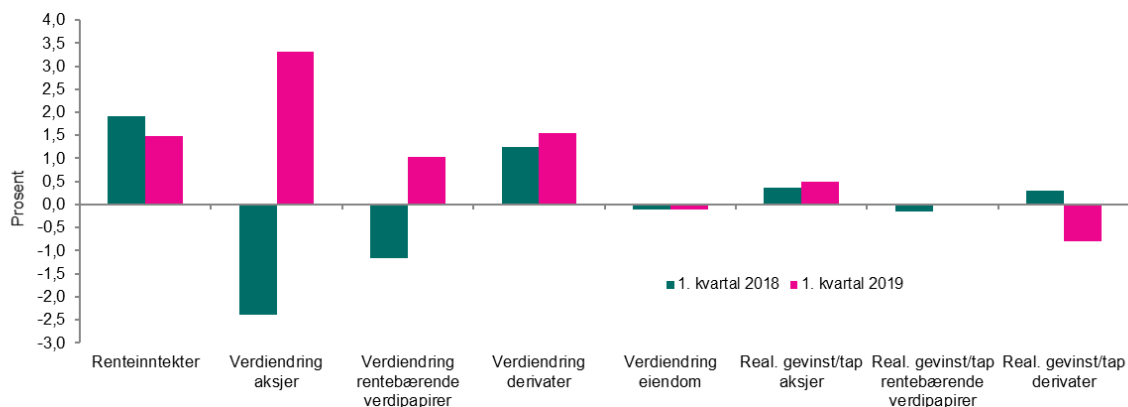
Kilde: Thomson Reuters Datastream
Siste observasjonsdato: 08.05.2019

Figur 3.2: Rente på 10-årige statsobligasjoner

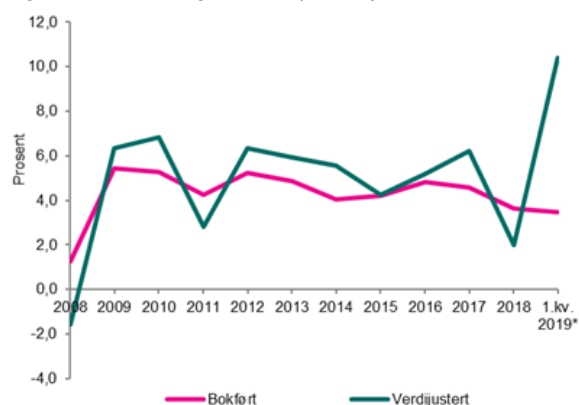

Kilde: Thomson Reuters Datastream
Siste observasjonsdato: 08.05.2019

Figur 3.3: Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Figur 3.4: Avkastning i kollektivporteføljen

*annualisert

Tabell 3.1: Utvalgte resultatposter for livsforsikringsforetakene

	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	25 724	6,6	23 533	6,3
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	27 797	7,1	367	0,1
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	21 309	5,5	-6 159	-1,7
Utbetalte erstatninger	-15 181	-3,9	-14 136	-3,8
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-25 362	-6,5	5 166	1,4
herav endring i kursreguleringsfond	-18 954	-4,9	11 135	3,0
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	793	0,2	1 471	0,4
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	1 025	0,3	707	0,2
Resultat før skatt	1 819	0,5	2 178	0,6
Endringer i kursreguleringsfond	18 954	4,9	-11 135	-3,0
Verdjustert resultat før skatt	20 772	5,3	-8 957	-2,4

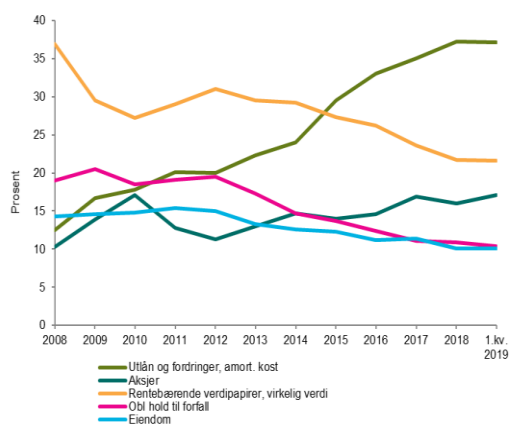
Balanse

- Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital var 1 587 mrd. kroner per 31. mars 2019, se tabell 3.2.
- Kollektivporteføljen utgjorde om lag 70 prosent av balansen.
- Investeringssammensetningen i kollektivporteføljen har vært relativt stabil det siste året, se figur 3.5.
- Utlån og fordringer til amortisert kost utgjør den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen per 31. mars 2019 med 37 prosent, se. figur 3.6.

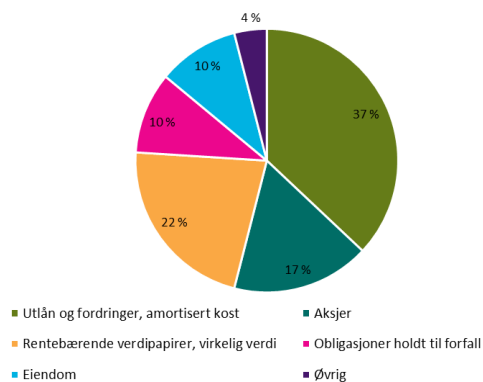
Tabell 3.2: Utvalgte balanseposter for livsforsikringsforetakene

	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	118 132	7,4	127 151	8,5
Finansielle eiendeler til amortisert kost	559 577	35,3	516 422	34,4
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	830 625	52,3	816 390	54,4
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 587 273	100,0	1 501 608	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	144 571	9,1	138 750	9,2
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 100 296	69,3	1 057 986	70,5
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	342 410	21,6	304 004	20,2
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 090 409	68,7	1 044 153	69,5

Figur 3.5: Investeringer i kollektivporteføljen

Figur 3.6: Sammensetning av investeringene i kollektivporteføljen per 31. mars 2019

3.2 Skadeforsikringsforetak

Resultat

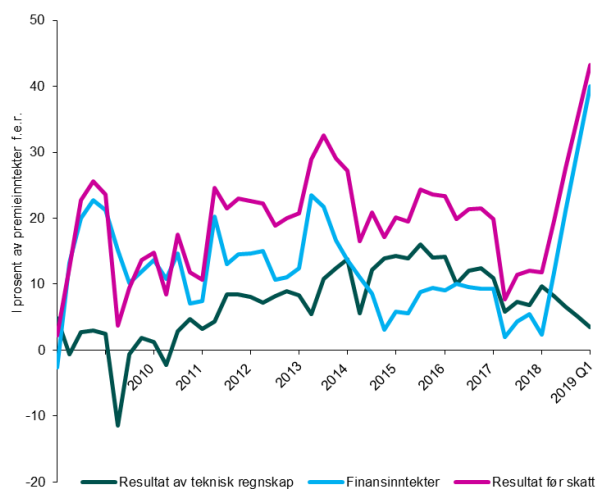
- Skadeforsikringsforetakenes⁵ resultat før skatt økte med over 4 mrd. kroner sammenlignet med første kvartal 2018, til 5 mrd. kroner. Målt som andel av premieinntektene steg resultatet fra 7,7 til 43,3 prosent, se tabell 3.3 og figur 3.7.
- Salget av Gjensidige Bank bidro betydelig til resultatet av det ikke-tekniske regnskapet. En sterk oppgang i aksjemarkene (jf. figur 3.1) bidro også til økningen i netto inntekter fra investeringer.
- Både samlet kostnadsprosent og skadeprocent steg svakt sammenlignet med første kvartal 2018. Combined ratio for egen regning økte fra 94,5 til 97,1, se figur 3.9.

Tabell 3.3: Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene

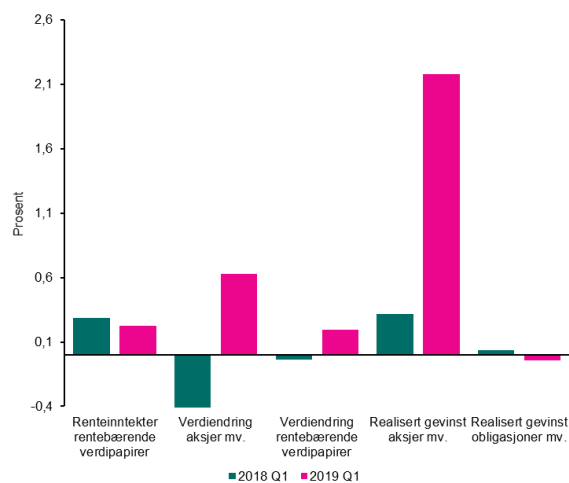
	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter for egen regning	11 554		10 883	
Erstatningskostnader for egen regning	9 050	78,3	8 341	76,6
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	2 173	18,8	1 944	17,9
Resultat av teknisk regnskap	408	3,5	636	5,8
Netto inntekter fra investeringer	4 621	40,0	218	2,0
Resultat av ikke-teknisk regnskap	4 596	39,8	197	1,8
Resultat før skattekostnad	5 003	43,3	833	7,7

⁵ De aggregerte størrelsene i omtalen av resultat og balanse gjelder alle skadeforsikringsforetak med unntak av captives, sjøforsikringsforetakene Gard og Skuld, og Den Norske Krigsforsikring for Skib Gjensidig Forening. Omtalen omfatter i alt 41 skadeforsikringsforetak etter at Sparebank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS fusjonerte i januar 2019.

Figur 3.7: Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av premieinntektene f.e.r., hittil i år

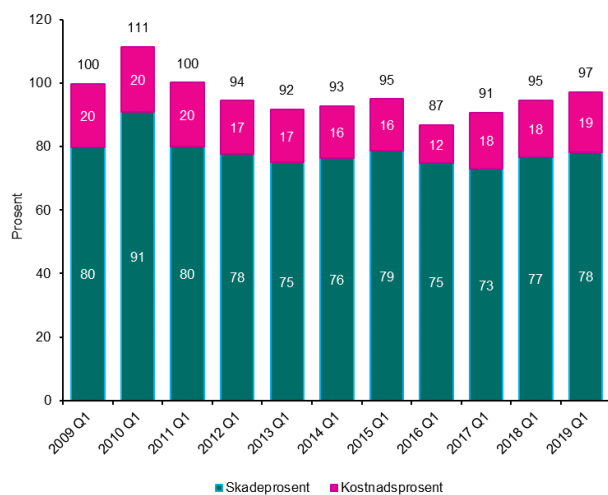

Figur 3.8: Netto inntekter fra investeringer, prosent av GFK

Salget av Gjensidige Bank bidro i stor grad til de realiserte gevinstene fra aksjer mv. i første kvartal 2019.

Figur 3.9: Sum av skade- og kostnadsprosent f.e.r. (combined ratio) for skadeforsikringsforetakene samlet

Balanse

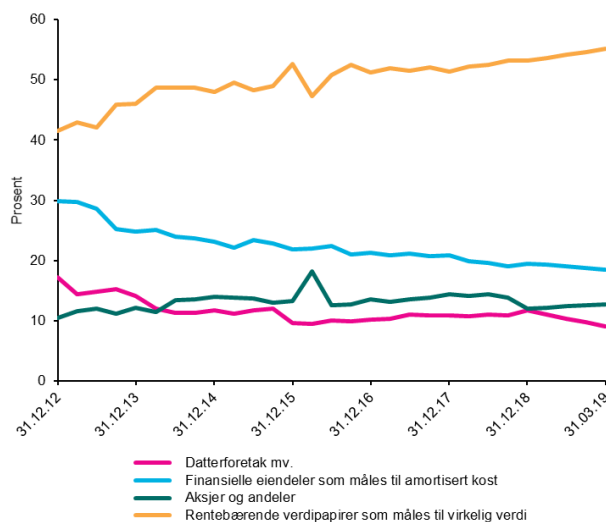
- Skadeforsikringsforetakenes forvaltningskapital økte med 6,4 prosent, til 150 mrd. kroner.
- Sammensetningen av investeringene har vært relativt stabil det siste året, se figur 3.10. Andelene av de samlede investeringene som utgjøres av aksjer og obligasjoner har dog økt noe, fra hhv. 12 og 53 prosent til 13 og 55 prosent.

Tabell 3.4: Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene

	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	108 284	72,3	103 938	73,8
Bygninger og andre faste eiendommer	1 406	0,9	288	0,2
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	9 784	6,5	11 214	8,0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	20 055	13,4	20 664	14,7
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	75 915	50,7	71 277	50,6
Aksjer og andeler	13 847	9,2	14 756	10,5
Rentebærende verdipapirer	59 629	39,8	54 242	38,5
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	6 989	4,7	7 402	5,3
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	149 851	100,0	140 869	100,0
Egenkapital	44 695	29,8	40 046	28,4
Forsikringsforpliktelser brutto	80 126	53,5	78 680	55,9

Figur 3.10: Skadeforsikringsforetakenes investeringer.

Prosentandeler av de samlede investeringene

4 Vedlegg

Makroøkonomiske størrelser

Tabell 4.1: Nøkkeltall norsk økonomi, prosentvis vekst

	1. kv. 18	2. kv. 18	3. kv. 18	4. kv. 18	1. kv. 19	April 20
BNP	0,4	0,4	0,5	0,6	-0,1	
BNP Fastlands-Norge	0,6	0,7	0,2	1,1	0,3	
Boligpris	-2,2	1,5	2,7	2,8	3,2	2,2
K3	2,8	2,2	1,8	2,4		
K3 utenlandsgjeld	-9,7	-11,5	-12,4	-10,4		
K2	6,3	5,9	5,5	5,6	5,8	
K2 husholdninger	5,9	5,8	5,8	5,5	5,6	
K2 ikke-finansielle foretak	7,5	6,3	5,0	5,5	5,8	
Arbeidsledighet (AKU)	3,9	3,8	4,0	3,8	3,8	

Tallene for BNP og arbeidsledighet er sesongjustert. AKU er nivå. De øvrige tallene er 12-månedersvekst ved utgangen av perioden.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 4.1: Valutakursutvikling

Kilde: Thomson Reuters Datastream

Tabell 4.2: Utviklingen i verdipapir- og valutamarkedet.

Endring i prosent (aksjer og valuta) og basispunkter (renter)

		Endr. i basispkt (renter), og % Nivå (aksjer og valuta)		
		1. kv. 08.05.19	1. kv. 2019	1.1- 8.5.19
Aksjemarkeder	Norge		6,6	8,3
	USA		13,9	15,9
	Euroområdet		12,0	15,2
	Verden		12,6	14,3
	Japan		7,8	6,9
Statsrenter 10 år	Norge	1,67	-21	-12
	USA	2,48	-28	-21
	Tyskland	-0,04	-32	-29
Pengemarkedsrenter 3 mnd	Norge	1,40	7	13
	USA	2,55	-21	-26
	Euroområdet	-0,31	0	0
Swaprenter Norge	2 år	1,75	14	21
	5 år	1,87	0	7
	10 år	2,05	-15	-6
Valutakurser	EUR/NOK	9,81	-2,3	-0,9
	USD/NOK	8,76	-0,5	1,2
	Imp.vektet			
	NOK	107,21	-1,9	-1,0

Kilde: Thomson Reuters Datastream

Resultat og balanse for hver bransje

BANKER (bankkonsern)

Samtlige 127 norske banker

RESULTAT	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter m.v.	34 926	2,88	30 563	2,64
Rentekostnader m.v.	13 426	1,11	10 433	0,90
Netto renteinntekter	21 500	1,77	20 130	1,74
Utbytte	2 315	0,19	432	0,04
Provisjonsinntekter m.v.	5 152	0,42	5 241	0,45
Provisjonskostnader m.v.	1 344	0,11	1 304	0,11
Netto verdiendr. på finansielle instrumenter	1 495	0,12	442	0,04
Andre inntekter	1 320	0,11	1 230	0,11
Lønn- og administrasjonskostnader				
... herav lønn, pensjoner og sosiale ytelser oa.	6 463	0,53	6 075	0,52
Avskrivninger	1 166	0,10	795	0,07
Andre kostnader	4 868	0,40	4 798	0,41
Driftsresultat før tap	17 940	1,48	14 503	1,25
Tap på utlån	1 375	0,11	616	0,05
Verdifall på ikke-finansielle eiendeler	0	0,00	-18	0,00
Resultat før skatt	16 565	1,37	13 905	1,20
Skattekostnad	3 042	0,25	3 014	0,26
Resultat for perioden	13 523	1,11	10 891	0,94

BALANSE	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr		Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital	4 818 796		4 502 667	7,0
Brutto utlån til kunder	3 569 801		3 327 484	7,3
Tapsnedskrivninger av utlån	-24 911		-26 085	-4,5
... herav Steg 1 (kun IFRS)	-3 098		-2 975	
... herav Steg 2 (IFRS)/Gruppemessige nedskrivninger (NGAAP)	-4 808		-5 718	-15,9
... herav Steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskrivninger (NGAAP)	-17 005		-17 392	-2,2
Innsk. fra og gjeld til kunder	2 180 905		2 089 251	4,4
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	1 606 009		1 450 570	10,7

KREDITTFORETAK**27 kredittforetak (uten Eksportfinans)**

RESULTAT	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter og lignende inntekter	11 101	2,20	9 557	1,95
Rentekostnader og lignende kostnader	7 908	1,57	5 918	1,21
= Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3 193	0,63	3 639	0,74
Utbytte og andre lignende inntekter	3	0,00	0	0,00
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	39	0,01	36	0,01
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	267	0,05	286	0,06
Nto. gev./tap omløpsmidler/fin. eiend. vurd. til virk. verdi	-622	-0,12	-421	-0,09
Andre driftsinntekter	0	0,00	1	0,00
Lønn, pensjoner og sosiale ytelser	67	0,01	63	0,01
Av-/nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler	1 841	0,37	2 321	0,47
Andre driftskostnader	433	0,09	579	0,12
Driftsresultat før tap	1 841	0,37	2 321	0,47
Tap på utlån	10	0,00	-11	0,00
Resultat før skatt fra videreført virksomhet	1 831	0,36	2 332	0,48
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	440	0,09	572	0,12
Resultat før andre inntekter og kostnader	1 391	0,28	1 760	0,36

BALANSE	31.03.2019	31.03.2018	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	2 079 974	1 969 642	5,6
Brutto utlån til kunder	1 630 747	1 529 249	6,6
Tapsnedskrivninger totalt	-62 676	-56 334	11,3
...herav Steg 1 (IFRS)	-5 606	-3 389	
...herav Steg 2 (IFRS)/Gruppemessige nedskrivninger (NGAAP)	-18 453	-16 387	
...herav Steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskrivninger (NGAAP)	-38 617	-36 558	
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	162 696	230 186	-29,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 602 406	1 441 551	11,2

FINANSIERINGSFORETAK**29 finansieringsforetak**

RESULTAT	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter og lignende inntekter	1 849	5,31	1 692	5,38
Rentekostnader og lignende kostnader	507	1,46	391	1,25
= Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1 341	3,85	1 300	4,14
Utbytte og andre lignende inntekter	0	0,00	0	0,00
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	238	0,68	217	0,69
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	247	0,71	240	0,76
Nto. gev./tap omløpsmidler/fin. eiend. vurd. til virk. verdi	18	0,05	-1	0,00
Andre driftsinntekter	169	0,48	98	0,31
Lønn, pensjoner og sosiale ytelser	313	0,90	299	0,95
Av-/nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler	52	0,15	40	0,13
Andre driftskostnader	239	0,69	236	0,75
Driftsresultat før tap	915	2,63	799	2,54
Tap på utlån	132	0,38	68	0,22
Resultat før skatt fra videreført virksomhet	783	2,25	731	2,33
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	175	0,50	179	0,57
Resultat før andre inntekter og kostnader	608	1,75	552	1,76

BALANSE	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr		Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	145 836		128 963	13,1
Brutto utlån til kunder	138 978		124 606	11,5
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-3 120		-1 416	120,4
...herav Steg 1 (IFRS)	-272		-241	
...herav Steg 2 (IFRS)/Gruppemessige nedskrivninger (NGAAP)	-2 000		-306	
...herav Steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskrivninger (NGAAP)	-848		-868	
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	90 394		85 414	5,8

LIVSFORSIKRINGSFORETAK**12 livsforsikringsforetak**

RESULTAT	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	25 724	6,6	23 533	6,3
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	27 797	7,1	367	0,1
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	5 803	1,5	7 112	1,9
herav gevinster ved realisasjon	-1 796	-0,5	1 783	0,5
herav verdiendringer	22 213	5,7	-9 195	-2,5
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	21 309	5,5	-6 159	-1,7
Utbetalte erstatninger	-15 181	-3,9	-14 136	-3,8
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-25 362	-6,5	5 166	1,4
herav endring i kursreguleringsfond	-18 954	-4,9	11 135	3,0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-2 878	-0,7	-4 918	-1,3
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-1 588	-0,4	-1 595	-0,4
Resultat av teknisk regnskap (kundeporteføljene)	793	0,2	1 471	0,4
Resultat av ikke-tekniske regnskap (selskapsporteføljen)	1 025	0,3	707	0,2
Resultat før skatt	1 819	0,5	2 178	0,6
Endringer i kursreguleringsfond	18 954	4,9	-11 135	-3,0
Verdijustert resultat før skatt	20 772	5,3	-8 957	-2,4
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	1 382	0,4	1 721	0,5

BALANSE	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	118 132	7	127 151	8
Finansielle eiendeler til amortisert kost	559 577	35	516 422	34
herav investeringer som holdes til forfall	114 592	7	114 516	8
herav utlån og fordringer	408 239	26	371 315	25
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	830 625	52	816 390	54
herav aksjer og andeler	377 725	24	353 098	24
herav rentebærende verdipapirer	428 444	27	431 196	29
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 587 273	100	1 501 608	100
herav eiendeler i selskapsporteføljen	144 571	9	138 750	9
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 100 296	69	1 057 986	70
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	342 410	22	304 004	20
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 090 409	69	1 044 153	70
herav premiereserve	944 244	59	912 318	61
herav tilleggsavsetninger	54 608	3	50 910	3
herav kursreguleringsfond	67 972	4	52 835	4

SKADEFORSIKRINGSFORETAK**41 skadeforsikringsforetak (uten captives, Gard, Skuld og DNK)**

Tall i mill. kroner og prosent av premieinntekter f.e.r.

RESULTAT	1. kvartal 2019		1. kvartal 2018	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter for egen regning	11 554		10 883	
Erstatningskostnader for egen regning	9 050	78,3	8 341	76,6
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	2 173	18,8	1 944	17,9
Resultat av teknisk regnskap	408	3,5	636	5,8
Netto inntekter fra investeringer	4 621	40,0	218	2,0
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	435	3,8	452	4,2
herav verdiendringer	1 257	10,9	-846	-7,8
herav gevinster ved realisasjon	3 042	26,3	563	5,2
Resultat av ikke-teknisk regnskap	4 596	39,8	197	1,8
Resultat før skattekostnad	5 003	43,3	833	7,7

BALANSE	31.03.2019		31.03.2018	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	108 284	72,3	103 938	73,8
Bygninger og andre faste eiendommer	1 406	0,9	288	0,2
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	9 784	6,5	11 214	8,0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	20 055	13,4	20 664	14,7
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	75 915	50,7	71 277	50,6
Aksjer og andeler	13 847	9,2	14 756	10,5
Rentebærende verdipapirer	59 629	39,8	54 242	38,5
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	6 989	4,7	7 402	5,3
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	149 851	100,0	140 869	100,0
Egenkapital	44 695	29,8	40 046	28,4
Forsikringsforpliktelser brutto	80 126	53,5	78 680	55,9
herav avsetning for ikke opptjent bruttopremie	27 644	18,4	25 447	18,1
herav brutto erstatningsavsetning	51 552	34,4	52 285	37,1

